

Sbírka soudních rozhodnutí

STANOVISKO GENERÁLNÍ ADVOKÁTKY
JULIANE KOKOTT
přednesené dne 29. června 2023¹

Věc C-311/22

Anklagemyndigheden
proti
PO,
Moesgaard Meat 2012 A/S

(žádost o rozhodnutí o předběžné otázce podaná Højesteret [Nejvyšší soud, Dánsko])

„Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce – Směrnice 2010/75 – Průmyslové emise – Integrovaná prevence a omezování znečištění – Povolení – Provozování jatek – Kapacita porážky – Jatečně upravené tělo – Denní kapacita porážky“

I. Úvod

1. Jak posoudit, zda jatka dosahují kapacity porážky 50 t za den, při které musí mít povolení podle směrnice o průmyslových emisích²? Tato otázka je předmětem projednávané žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce.
2. Předmětná jatka totiž takové povolení nejprve neměla, proto je proti dotčenému podniku a jeho jednateli nyní vedeno trestní řízení. V tomto trestním řízení je sporné, jak má být posuzována kapacita jatek.
3. Zejména je nezbytné vyjasnit, zda je pro prahovou hodnotu rozhodující hmotnost jatečně upravených těl před opracováním nebo po něm, tedy zejména po vykrcení a vykolení a po odstranění krku a hlavy. Dále se předkládající soud táže, jak má být určena *denní* kapacita a do jaké míry je možné při určení kapacity vzít v úvahu skutečnou produkci.

¹ – Původní jazyk: němčina.

² – Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/75/EU ze dne 24. listopadu 2010 o průmyslových emisích (integrovaná prevence a omezování znečištění) (Úř. věst. 2010, L 334, s. 17).

II. Právní rámec

A. Unijní právo

1. Směrnice o průmyslových emisích

4. Směrnici o průmyslových emisích byla mimo jiné přepracována směrnice Rady 96/61/ES ze dne 24. září 1996 o integrované prevenci a omezování znečištění³, která k povinnosti jatek mít povolení obsahovala do velké míry totožná ustanovení.

5. Článek 3 bod 3 směrnice o průmyslových emisích definuje pojem zařízení takto:

„stacionární technická jednotka, ve které probíhá jedna či více činností uvedených v příloze I nebo v části 1 přílohy VII a jakékoli další s nimi přímo spojené činnosti na tomtéž místě, které po technické stránce souvisejí s činnostmi uvedenými ve zmíněných přílohách a mohly by ovlivnit emise a znečištění“.

6. Článek 4 směrnice o průmyslových emisích stanoví povinnost mít povolení:

„1. Členské státy přijmou nezbytná opatření zajišťující, že žádné zařízení [...] není provozováno bez povolení.

[...]“

7. Příloha I směrnici o průmyslových emisích úvodem stanoví:

„Níže uváděné prahové hodnoty jsou obecně udávány ve vztahu k výrobním kapacitám anebo jinému výstupu průmyslové činnosti. [...]“

8. Bod 6.4 písm. a) přílohy I směrnice o průmyslových emisích definuje dotčené provozování jatek:

„Provozování jatek o kapacitě porážky větší než 50 t za den.“

2. Specifická ustanovení upravující porážku

9. Článek 2 písm. d) směrnice Rady 64/433/EHS ze dne 26. června 1964 o hygienických otázkách obchodu s čerstvým masem uvnitř Společenství⁴ ve znění směrnice Rady 91/497/EHS ze dne 29. července 1991⁵ nejprve definoval pojem „jateční tělo“⁶ takto:

„celé tělo poraženého zvířete po vykrcení, vykolení a odstranění končetin ve výši zápěstního a hleznového kloubu, odstranění hlavy, ocasu a vemene a v případě skotu, ovcí, koz a lichokopytníků též po stažení kůže; [...]“

³ – Úř. věst. 1996, L 257, s. 26

⁴ – Úř. věst. 1964, s. 2012; Zvl. vyd. 03/01, s. 34 Směrnice byla zrušena k 31. prosinci 2005.

⁵ – Úř. věst. 1991, L 268, s. 69; Zvl. vyd. 03/012, s. 72.

⁶ – V původním německém znění směrnice o průmyslových emisích, směrnici 96/61, byl místo výrazu „Schlachtkörper“ („jatečně upravené tělo“) používán rovněž výraz „Tierkörper“ („jateční tělo“).

10. Tato právní úprava byla nahrazena nařízením (ES) č. 853/2004, kterým se stanoví zvláštní hygienická pravidla pro potraviny živočišného původu⁷⁸. Ohledně definice výrazu „jatečně upravené tělo“ z této právní úpravy vyplývá, že se jím rozumí tělo zvířete po porážce a následném opracování (příloha I, bod 1.9).

11. Přesnější definice jatečně upravených těl jsou obsaženy v příloze IV nařízení (EU) č. 1308/2013⁹:

„A. Klasifikační stupnice Unie pro jatečně upravená těla kusů skotu ve věku osmi měsíců a více

I. Definice

Použijí se tyto definice:

1. ‚jatečně upraveným tělem‘ se rozumí celé tělo poraženého zvířete po jeho vykvrvení, vykolení a stažení z kůže;

[...]

IV. Obchodní úprava

Jatečně upravená těla a půlky jatečně upravených těl mají obchodní úpravu:

- a) bez hlavy a bez nohou; hlava je od jatečně upraveného těla oddělena v místě hlavového kloubu (atlanto-okcipitálního kloubu) a nohy jsou odděleny na úrovni karpometakarpálního nebo tarzometatarzálního kloubu,
- b) bez orgánů v dutině hrudní a břišní, s ledvinami nebo bez nich, s ledvinovým a pánevním lojem nebo bez něj,
- c) bez pohlavních orgánů a připojených svalů, bez vemene a vemenního loje.

[...]

B. Klasifikační stupnice Unie pro jatečně upravená těla prasat

I. Definice

‚Jatečně upraveným tělem‘ se rozumí tělo poraženého, vykvrveného a vykoleného prasete, celé nebo rozdělené středem.

⁷ – Nařízení Evropského parlamentu a Rady ze dne 29. dubna 2004 (Úř. věst. 2004, L 139, s. 55; Zvl. vyd. 03/045, s. 14). Změny tohoto nařízení včetně nařízení v přenesené pravomoci (EU) 2022/2258 (Úř. věst. 2022, L 299, s. 5) se definice pojmu „jatečně upravené tělo“ nedotkly.

⁸ – To lze bohužel dovést pouze nepřímo z druhého bodu odůvodnění směrnice evropského parlamentu a Rady 2004/41/ES ze dne 21. dubna 2004, kterou se zrušují některé směrnice týkající se hygieny potravin a hygienických podmínek pro produkci některých produktů živočišného původu určených k lidské spotřebě a pro jejich uvádění na trh a kterou se mění směrnice Rady 89/662/EHS a 92/118/EHS a rozhodnutí Rady 95/408/ES (Úř. věst. 2004, L 157, s. 36; Zvl. vyd. 03/44, s. 407), který má v německém znění navíc pořadové číslo 34. Zveřejnění této směrnice v Úředním věstníku je zjevně stíženo zásadními nedostatky.

⁹ – Nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 1308/2013 ze dne 17. prosince 2013, kterým se stanoví společná organizace trhů se zemědělskými produkty a zrušují nařízení Rady (EHS) č. 922/72, (EHS) č. 234/79, (ES) č. 1037/2001 a (ES) č. 1234/2007 (Úř. věst. 2013, L 347, s. 671).

[...]

III. Obchodní úprava

Jatečně upravená těla musí mít obchodní úpravu bez jazyka, štětin, spárků, pohlavních orgánů, plstního sádla, ledvin a bránice.

C. Klasifikační stupnice Unie pro jatečně upravená těla ovcí

I. Definice

Použijí se definice ‚jatečně upravená těla‘ a ‚půlky jatečně upravených těl‘ stanovené v části A bodě I.

[...]

IV. Obchodní úprava

Jatečně upravená těla a půlky jatečně upravených těl mají obchodní úpravu bez hlavy (oddělené v místě hlavového atlanto-okcipitálního kloubu), nohou (oddělených na úrovni karpometakarpálního nebo tarzometatarzálního kloubu), ocasu (odděleného mezi šestým a sedmým ocasním obratlem), vemene, pohlavních orgánů, jater a vnitřností. Ledviny a ledvinový lůj tvoří součást jatečně upraveného těla.“

B. Dánské právní předpisy

12. Dánsko provedlo směrnici o průmyslových emisích prostřednictvím Lov om miljøbeskyttelse (v aktuálním znění: vyhlášen pod číslem 100 ze dne 19. ledna 2022; dále jen „dánský zákon o ochraně životního prostředí“) a prováděcí vyhláškou o povoleních pro činnosti uvedené na seznamu (Bekendtgørelse om godkendelse af listevirksomhed; aktuální prováděcí vyhláška č. 2080 ze dne 15. listopadu 2021; dále jen „vyhláška o povoleních“) bez dalšího upřesnění ohledně prahové hodnoty pro jatka.

13. Ustanovení § 110 odst. 2 dánského zákona o ochraně životního prostředí ve spojení s jeho odst. 1 bodem 6 a do určité míry i odst. 4 stanoví, že provozovateli, který nemá povolení, může být uložen trest odnětí svobody v trvání až dvou let, pokud porušením této povinnosti způsobí škodu na životním prostředí.

14. Dánská prováděcí vyhláška o dávce z výroby za porážku a vývoz prasat (Bekendtgørelse om produktionsafgift ved slagting og eksport af svin) (aktuální vyhláška č. 2183 ze dne 26. listopadu 2021; dále jen „prováděcí vyhláška o dávce z výroby“) stanoví, že se dávka platí z každého prasete vyprodukovaného v Dánsku, které je poraženo a na základě úředních kontrol bez výhrad schváleno pro lidskou spotřebu. Sazby dávky jsou stanoveny za prase na základě zvážené jatečné hmotnosti, kterou se rozumí hmotnost jatečně upraveného těla prasete s hlavou a nohama, ale bez břišního sádla („Flomme“) a za tepla během porážky.

III. Skutkový stav a žádost o rozhodnutí o předběžné otázce

15. Společnost Moesgaard Meat 2012 A/S provozovala v letech 2014 až 2016 jatka bez povolení podle dánského zákona o ochraně životního prostředí. Toto povolení společnost získala až 9. května 2018 poté, co splnila určité požadavky orgánů ochrany životního prostředí.

16. Na společnost Moesgaard Meat a jejího jednatele PO proto byla podána obžaloba pro porušení dánského zákona o ochraně životního prostředí, kterého se měli dopustit tím, že podnik ve výše uvedeném období provozoval bez povolení v oblasti ochrany životního prostředí jatka o kapacitě porážky přesahující 50 t za den, což představovalo riziko poškození životního prostředí.

17. Strany tohoto trestního řízení vedou spor o to, zda se hmotnost jatečně upravených těl určí na základě hmotnosti zpracovávaných zvířat, tedy „surového materiálu“, nebo na základě koncového produktu, tedy zamrazených (vykrvených) těl bez hlavy. Rovněž vedou spor o to, zda se při výpočtu produkce za den zohlední pouze dny porážky jako takové nebo musí být zohledněny i dny, kdy probíhají jiné práce související s porázkou. A konečně je spor veden o skutečnost, zda může být při výpočtu kapacity jatek rozhodující objem jejich produkce, pokud je tento objem z důvodu nedovolených opatření, v projednávané věci dalších chladíren, vyšší než kapacita zařízení bez těchto nepovolených opatření.

18. Toto řízení nyní probíhá ve třetím stupni u Højesteret (Nejvyšší soud, Dánsko), který Soudnímu dvoru pokládá následující otázky:

- „1) Musí být bod 6.4 písm. a) přílohy I směrnice o průmyslových emisích vykládán v tom smyslu, že pojem ‚porážka‘ zahrnuje proces, který začíná okamžikem, kdy je zvíře vyvedeno ze stáje, pokračuje jeho omráčením a usmrcením a končí výrobou velkých standardních porcí, takže hmotnost jatečného zvířete musí být určena před odstraněním krku a hlavy, jakož i orgánů a vnitřností, nebo se pojmem ‚porážka‘ rozumí výroba jatečně upravených těl prasat po odstranění orgánů a vnitřností, jakož i krku a hlavy, a po vykrvení a zchlazení, takže hmotnost jatečného zvířete je třeba určit až v tomto okamžiku?
- 2) Musí být bod 6.4 písm. a) přílohy I směrnice o průmyslových emisích vykládán v tom smyslu, že při určování počtu výrobních dnů započítávaných do kapacity ‚za den‘ je třeba zohlednit pouze dny, kdy se provádí omračování, usmrcování a bezprostřední porcování jatečných prasat, nebo je třeba zohlednit rovněž dny, kdy se provádějí činnosti spojené se zpracováním jatečných prasat, které zahrnují přípravu zvířete na porážku, zchlazení poraženého zvířete a odstranění jeho hlavy a krku?
- 3) Musí být bod 6.4 písm. a) přílohy I směrnice o průmyslových emisích vykládán v tom smyslu, že ‚kapacita‘ jatek se určí jako maximální denní produkce během 24 hodin, s výjimkou fyzických, technických nebo právních omezení, která jatka skutečně dodržují, avšak nesmí být nižší než dosažená produkce, nebo může být ‚kapacita‘ jatek nižší než dosažená produkce, a to například v případě, že produkce bylo jatkami dosaženo bez ohledu na fyzická, technická nebo právní omezení výroby, která se při určování ‚kapacity‘ jatek předpokládají?“

19. PO společně se společností Moesgaard Meat, Dánské království a Evropská komise předložili písemná vyjádření a na jednání konaném dne 9. března 2023 přednesli ústní vyjádření.

IV. Právní analýza

20. Na první pohled možná překvapí, že Soudní dvůr je žádán o výklad ustanovení směrnice v rámci trestního řízení. Předkládající soud ovšem nikterak nezamýšlí potrestat obviněné na základě směrnice, nýbrž chce výklad směrnice použít k tomu, aby ustanovení dánského zákona o ochraně životního prostředí, která do velké míry odpovídají ustanovením směrnice, vyložil v souladu s touto směrnicí. Skutečnost, zda se obvinění dopustili trestného činu, totiž závisí na tom, zda porušili tato ustanovení provádějící směrnici.

21. Podle čl. 4 odst. 1 směrnice o průmyslových emisích členské státy přijmout nezbytná opatření zajišťující, že žádné zařízení není provozováno bez povolení. Zařízení je podle čl. 3 bodu 3 stacionární technická jednotka, ve které probíhá jedna nebo více činností uvedených v příloze I na tomtéž místě. V bodě 6.4 písm. a) přílohy I je uveden provoz jatek o kapacitě porážky větší než 50 t za den.

22. Podstatou předběžných otázek je výklad pojmů, které tento typ zařízení popisují. Odpovím na ně v opačném pořadí.

23. Třetí otázkou se předkládající soud táže, zda může být kapacita jatek nižší, než je skutečně dosahovaná produkce (k tomu bod A). Ve druhé otázce jde o výraz „za den“ a určení počtu dnů výroby (k tomu bod B). První otázka se týká výkladu výrazu „porážka“ a zejména otázky, zda je rozhodující hmotnost usmrčeného zvířete nebo opracovaného jatečního těla poté, co byly některé části těla odstraněny (k tomu bod C).

A. Třetí otázka – skutečná produkce

24. Třetí otázkou se předkládající soud táže, zda musí být kapacita jatek posuzována na základě jejich fyzických, technických nebo právních omezení nebo na základě skutečně dosažené produkce.

25. Podle čl. 4 odst. 1 první věty směrnice o průmyslových emisích členské státy přijmou nezbytná opatření zajišťující, že žádné zařízení není provozováno bez povolení. Skutečnost, zda zařízení pod toto ustanovení spadá, tedy musí být možné zjistit *před* jeho uvedením do provozu.

26. Aby toho dosáhly, musí členské státy zajistit, že u zařízení je před zahájením provozu posouzena nezbytnost povolení. Zda a jak k tomu v případě dotčených jatek došlo, se dotazem během jednání bohužel nepodařilo zjistit.

27. Produkce, které je později skutečně dosaženo při provozu, každopádně není vhodným kritériem k tomu, aby bylo předem určeno, zda zařízení musí mít povolení. Tato informace je pochopitelně k dispozici podstatně později, až po termínu, kdy musí být rozhodnuto o nezbytnosti povolení.

28. Kapacita zařízení proto musí být posouzena na základě jiných kritérií. Vzhledem k tomu, že výraz kapacita zařízení označuje její *maximální* výrobní objem, je nezbytné hledat tato kritéria ve fyzických, technických a právních omezeních, kterými se zařízení vyznačuje¹⁰, což všichni

¹⁰ – Takto rovněž Evropská komise, *Guidance on Interpretation and Determination of Capacity under the IPPC Directive* (verze 1. dubna 2007). K omezení teoreticky dostupné kapacity viz rozsudek ze dne 16. prosince 2021, Apollo Tyres (Hungary) (C-575/20, EU:C:2021:1024, body 41 až 45).

účastníci uznávají. Záměry nebo výrobní cíle provozovatele zařízení proto nemohou být relevantní, protože by tím vzniklo riziko, že povinnost mít povolení bude obejitá prostřednictvím vytvoření mylného zdání o skutečných záměrech nebo cílech.

29. K posouzení kapacity zařízení je nezbytné určit, jaká část zařízení resp. jaký výrobní krok u konkrétně posuzovaného zařízení omezuje jeho kapacitu¹¹. Výrobní kroky prováděné v jiných částech zařízení totiž nutně závisí na tomto kroku. V těchto jiných částech již nelze vyrábět, protože omezující výrobní krok buď nemůže více meziproduktů zpracovat, nebo jich nedodá více pro další kroky. Dokonce i pokud tyto další části zařízení mají dostatek kapacity, není možné je využít.

30. Ve sporu v původním řízení se diskutuje mimo jiné o tom, zda je nezbytné vzít v úvahu objem produkce, kterého bylo dosaženo pouze díky dodatečným, nedovoleně instalovaným chladírnám.

31. Této diskusi rozumím v tom smyslu, že chladicí kapacita omezuje produkci dotčených jatek, a tedy celkovou kapacitu. Jinak řečeno: když jsou chladírny plné, nelze na jatkách provádět další porážku, protože maso by se pak zkazilo. Nevyužitá kapacita k usmrcování zvířat tak při plně využitých chladírnách celkově nezvyšuje kapacitu jatek.

32. Je-li chladicí kapacita později zvýšena instalací dalších chladíren, jedná se o změnu zařízení. Má-li zařízení již povolení podle směrnice o průmyslových emisích, pak musí provozovatel podle čl. 20 odst. 1 směrnice o průmyslových emisích uvědomit o těchto změnách příslušný orgán.

33. V případě, že je těmito dalšími chladírnami dosaženo prahové hodnoty pro povinnost mít povolení, a zařízení proto ještě nemá povolení podle směrnice o průmyslových emisích, může být podle článku 4 provozováno až po vydání takového povolení za použití nových chladíren. Provozovateli musí být proto uložena povinnost podat žádost o povolení a s uvedením chladíren do provozu počkat do doby, kdy mu bude povolení vydáno.

34. Podobné úvahy musí platit, pokud dojde k odstranění nebo zmírnění jiných fyzických, technických nebo právních omezení. Kapacita zařízení se může zvýšit již tím, že jsou odstraněna právní omezení denní pracovní doby. Rovněž v tomto případě by před prvním překročením prahové hodnoty musela být podána žádost o povolení. Přitom by ovšem nebylo přiměřené, aby po dobu do případného vydání povolení bylo požadováno zastavení provozu, pokud další dostupná pracovní doba (ještě) není využívána.

35. Navzdory rozhodujícímu významu fyzických, technických nebo právních omezení, kterými se zařízení vyznačuje, ovšem nelze ignorovat překročení předpokládané kapacity ve skutečném provozu. Takové překročení je spíše závažnou skutečností naznačující, že posouzení kapacity zařízení vycházelo z nesprávných předpokladů.

36. U zařízení, které nebylo povoleno podle směrnice o průmyslových emisích, je proto při překročení použitelné prahové hodnoty ve skutečné produkci nezbytné usuzovat, že toto zařízení přece jen musí mít povolení.

37. V takovém případě musí být provozovateli zařízení uložena povinnost, aby neprodleně uvědomil orgán příslušný pro vydání povolení. Ten musí posoudit kapacitu zařízení na základě nových informací a všech ostatních okolností konkrétního případu. Ukáže-li se, že kapacita

¹¹ – Takto rovněž Evropská komise, *Guidance on Interpretation and Determination of Capacity under the IPPC Directive*, oddíl 3 (verze 1. dubna 2007).

skutečně byla omylem poddimenzována, musí provozovatel přinejmenším podat žádost o povolení. Rovněž může být nezbytné zastavit provoz do vydání povolení nebo přinejmenším stanovit právní omezení využitelné kapacity. Jestliže provozovatel přispěl k tomuto omylu, je dokonce nezbytné pomýšlet na přiměřené sankce.

38. Lze si ovšem také představit, že překročení prahové hodnoty je jednorázovou, mimořádnou událostí, která se obvykle nebude opakovat. Může tomu tak být zejména tehdy, když se tento objem výroby zakládá na překročení právních omezení nebo technických kapacit určitých částí zařízení, které s sebou přináší jiné nepříznivé důsledky, jako například nadměrné opotřebení zařízení nebo nižší kvalitu výroby. V takových případech příslušný orgán nemusí z výjimečně vyššího skutečného objemu výroby usuzovat na větší kapacitu zařízení, a tedy nezbytnost povolení.

39. Odpověď na třetí otázku proto musí znít, že kapacita zařízení musí být při použití přílohy I bodu 6.4 písm. a) směrnice o průmyslových emisích posuzována na základě fyzických, technických nebo právních omezení, kterými se vyznačuje. Pokud skutečná produkce zařízení, pro které nejprve nebylo vydáno povolení, později překročí předpokládanou kapacitu a použitelnou prahovou hodnotu, musí být provozovateli uložena povinnost neprodleně uvědomit příslušný orgán, který musí přijmout další nezbytná opatření.

B. Druhá otázka – denní kapacita

40. Druhá otázka se týká určení *denní* kapacity zařízení.

41. Jejím důvodem je skutečnost, že podle žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce je porážka na jatkách společnosti Moesgaard Meat rozdělena celkem do tří dnů. První den jsou zvířata přivezena a připravena, druhý den jsou usmrcena a zavěšena do chladírny a třetí den je odstraněna hlava a krk a jatečně upravená těla jsou připravena na expedici. Zvířata jsou usmrcována pouze od pondělí do pátku, avšak již v neděli jsou zvířata přivážena na usmrcení a zvířata usmrcená v pátek jsou zpracovávána v sobotu. Společnost Moesgaard Meat má tedy za to, že se týdenní produkce k určení denní kapacity musí vydělit sedmi dny. Dánsko má naproti tomu za to, že musí být zohledněny pouze ty dny, kdy jsou zvířata skutečně usmrcována.

42. V tomto sporu se opět ukazuje nesprávný předpoklad, že kapacitu zařízení, která vede k povinnosti mít povolení, lze určit přímo na základě skutečné produkce.

43. Ovšem pro rozhodnutí o povinnosti mít povolení musí být kapacita porážky – jak již bylo řečeno¹² – posouzena předem na základě vlastností zařízení a jeho jednotlivých částí. Přitom musí být s přihlédnutím k fyzickým, technickým nebo právním omezením každé jednotlivé součásti zařízení určena maximální kapacita zařízení jako celku. Rozhodující pro kapacitu je, která část zařízení resp. který výrobní krok omezuje kapacitu celého zařízení¹³.

44. Není přitom relevantní, zda tímto krokem (nebo v tento den) je vyroben konečný produkt, který má být vyroben. Spíše je nezbytné konstatovat, jaké množství konečného produktu může být vyrobeno z meziprojektu rozhodujícího výrobního kroku. Toto množství je totiž – jak již bylo řečeno – rozhodující pro objem produkce, kterou zařízení může celkově vyrobit.

¹² – Viz bod 28 výše.

¹³ – Viz bod 29 výše.

45. Je-li správný předpoklad, že chladicí kapacity předmětných jatek omezují objem produkce, pak je nezbytné nejprve posoudit, kolik usmrcených zvířat je možné denně do chladíren umístit, a následně, jaké množství jatečných těl zvířat z toho lze vyrobit.

46. Pro určení maximální kapacity je zapotřebí vycházet z nepřetržitého každodenního provozu, tedy 24 hodin denně, neplatí-li žádné z uvedených omezení¹⁴. Vyjde-li při posouzení na základě těchto omezení najevo, že nepřetržitý provoz není možný, například z důvodu právních omezení nebo z důvodu provádění nezbytné údržby, musí být tato skutečnost při určení denní kapacity nutně zohledněna.

47. Pro určení denní kapacity naproti tomu není relevantní, pokud v *určité* dny není provoz z důvodu uvedených omezení možný nebo je možný pouze v omezeném rozsahu, například z důvodu zákazu provozu v neděli nebo o svátcích. Bod 6.4 písm. a) přílohy I směrnice o průmyslových emisích totiž stanoví *denní* prahovou hodnotu. V případě, že by se mělo přihlížet ke kolísání kapacity, ustanovení by odkazovalo na kapacitu po delší časové období. Je proto nezbytné vycházet z maximální kapacity ve dny, kdy může být kapacita skutečně využita, tedy právě nikoliv z průměrných hodnot po několik dní.

48. Pro tento závěr hovoří i cíl stanovený v čl. 1 odst. 1 a druhém bodě odůvodnění směrnice o průmyslových emisích, totiž vyloučit nebo přinejmenším snížit znečištění životního prostředí¹⁵. Přitom jsou sice relevantní rovněž trvalé dopady zařízení na životní prostředí, ovšem zařízení musí být především dimenzováno tak, aby bylo vyloučeno nebo přinejmenším sníženo znečištění, k němuž dochází při výrobních špičkách. V opačném případě by bylo nezbytné se obávat, že zařízení bude při obzvláště intenzivní produkci způsobovat nadměrné znečištění¹⁶.

49. V případě, že by zařízení bylo dimenzováno pouze na zvládnutí znečištění při průměrné výrobě, pak by systémy k vyloučení nebo zmírnění znečištění byly při obzvláště intenzivní produkci přetíženy. U jatek by tak bylo nezbytné se obávat, že část odpadní vody již nebude možné vyčistit nebo že vzniknou odpady, které nebude možné správně uskladnit.

50. Skutečná organizace provozu naproti tomu může být relevantní pouze, je-li výrazem těchto omezení. Může-li být například zařízení z důvodu právních omezení provozováno pouze v určité části dne, pak se toto omezení nutně projeví ve skutečné organizaci pracovní doby. Objem produkce, kterého lze v této době dosáhnout, odpovídá kapacitě zařízení.

51. Je-li naproti tomu provoz organizován nezávisle na fyzických, technických nebo právních omezeních tak, že skutečně dostupná kapacita není plně využita, nic to nemění na kapacitě zařízení, která vede k povinnosti mít povolení. Vzhledem k tomu, že kapacita zařízení zahrnuje maximální objem produkce, nemohou být relevantní zejména čistě hospodářsky motivovaná omezení produkce.

¹⁴ – Takto rovněž Evropská komise, *Guidance on Interpretation and Determination of Capacity under the IPPC Directive*, oddíl 2 (verze 1. dubna 2007).

¹⁵ – Viz rozsudky ze dne 22. ledna 2009, *Association nationale pour la protection des eaux et rivières et Association OABA* (C-473/07, EU:C:2009:30, bod 25), a ze dne 15. prosince 2011, *Møller* (C-585/10, EU:C:2011:847, bod 29).

¹⁶ – Viz moje stanovisko ve věci *Craeynest a další* (C-723/17, EU:C:2019:168, body 84 a 85), jakož i rozsudek ze dne 26. června 2019 v této věci (EU:C:2019:533, bod 67).

52. Odpověď na druhou otázku proto musí znít, že denní kapacita zařízení ve smyslu bodu 6.4 písm. a) přílohy I směrnice o průmyslových emisích musí být stanovena na základě maximální produkce, které lze dosáhnout během 24 hodin s přihlédnutím k fyzickým, technickým nebo právním omezením všech částí zařízení.

C. První otázka – pojem „jatečně upravená těla“

53. První otázka má vyjasnit, co jsou „jatečně upravená těla“, jejichž hmotnost je nezbytné zohlednit při výpočtu výrobní kapacity jatek. Předkládající soud se táže, zda je relevantní hmotnost zvířat bezprostředně po usmrcení, což prakticky odpovídá živé váze, nebo hmotnost po dalších krocích zpracování, totiž po odstranění orgánů a vnitřností, oddělení krku a hlavy a vykrvení a zmrazení jatečně upraveného těla.

54. V praxi může mít toto rozlišení podstatný vliv na to, zda je dosaženo prahové hodnoty pro povinnost mít povolení podle směrnice o průmyslových emisích. V Dánsku snižují kroky zpracování po usmrcení hmotnost u skotu zhruba o 45 % a u prasat zhruba o 33 %¹⁷.

55. Jak uznávají všichni účastníci řízení, tuto otázku nelze posoudit na základě dánské prováděcí vyhlášky o dávce z výroby při porážce a vývozu prasat. Pro použití směrnice o průmyslových emisích musí být kapacita jatek určena na základě pojmů unijního práva, které musí být vykládány autonomním způsobem¹⁸. Nelze ovšem vyloučit, že objem produkce uvedený v souvislosti s touto dávkou umožňuje odhadnout skutečně vzniklé množství jatečně upravených těl.

56. Čistě na základě významu slova by bylo možné chápat pojem „porážka“ v bodě 6.4 písm. a) přílohy I směrnice o průmyslových emisích v tom smyslu, že zahrnuje zvířata bezprostředně po usmrcení. Některé jazykové verze používají výraz, který původně označuje mrtvého živočicha¹⁹. Rovněž německých výraz „Schlachtkörper“ sestává ze slov „schlachten“ [„porazit“] a „Körper“ [„tělo“], tzn. usmrcené tělo. Výraz „produkce“ by se v tomto případě rovnal usmrcení.

57. Nelze ovšem ignorovat skutečné chápání použitých výrazů v dotčeném hospodářském sektoru, kterým je zde porážka užitkových zvířat. Vyplývá to již z toho, že tento výraz stanoví kapacitu jatek. V některých jazykových verzích vyplývá vztah k porážce již přímo z výrazu pro výsledek produkce. Platí to například pro španělský výraz „canal“²⁰, dánský výraz „slagtekrop“²¹, německý výraz „Schlachtkörper“, nizozemský výraz „geslachte dieren“ (poražená zvířata) nebo švédský výraz „slaktvikt“ (jateční váha).

¹⁷ – Evropská komise, *Reference Document on Best Available Techniques in the Slaughterhouses and Animal By-products Industries* (květen 2005), tabulka 1.3 (s. 6).

¹⁸ – Rozsudky ze dne 19. září 2000, *Linster* (C-287/98, EU:C:2000:468, bod 43), ze dne 9. září 2003, *Monsanto Agricoltura Italia a další* (C-236/01, EU:C:2003:431, bod 72), jakož i ze dne 7. září 2022, *Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid* (Povaha práva pobytu na základě článku 20 SFEU) (C-624/20, EU:C:2022:639, bod 19).

¹⁹ – Například anglický výraz „carcase“, francouzský výraz „carcasse“ nebo bulharský výraz „труп“. Příslušné výrazy jsou použity i v autentické anglické, francouzské a rovněž v ruské („труп“) jazykové verzi bodu 19, třetí odrážky písm. a) přílohy I Úmluvy o přístupu k informacím, účasti veřejnosti na rozhodování a přístupu k právní ochraně v záležitostech životního prostředí z roku 1998 (Úř. věst. 2005, L 124, s. 4), přijaté rozhodnutím Rady 2005/370/ES ze dne 17. února 2005 (Úř. věst. 2005, L 124, s. 1), kterou směrnice o průmyslových emisích provádí.

²⁰ – Již *Diccionario de la Academia Española* z roku 1826 definoval slovo „canal“ mimo jiné jako „Res muerta y abierta despues de sacadas las tripas“ („Mrtvý dobytek, otevřený, po odstranění vnitřností“).

²¹ – Tento výraz se stejně jako německý výraz „Schlachtkörper“ skládá ze slov „porazit“ (slagte) a „tělo“ (krop).

58. Chápání použitých výrazů v dotčeném hospodářském sektoru ilustrují dotčená ustanovení unijního práva. Pojmy, které jsou ve většině jazykových verzí bodu 6.4 písm. a) přílohy I směrnice o průmyslových emisích, jsou tam výslovně definovány v tom smyslu, že po usmrcení následují další kroky zpracování, které hmotnost snižují.

59. Definice čl. 2 písm. d) směrnice 64/433 ve znění směrnice 91/497 zahrnovala celé tělo poraženého zvířete po vykrvení, vykolení a odstranění končetin ve výši zápěstního a hleznového kloubu, odstranění hlavy, ocasu a vemene a v případě skotu, ovcí, koz a lichokopytníků též po stažení kůže.

60. Podle dnes platného ustanovení v bodě 1.9 přílohy I nařízení (ES) č. 853/2004 se jatečně upraveným tělem rozumí tělo zvířete po porážce a následném opracování. Jaké části těla se při opracování odstraňují, to ovšem z tohoto ustanovení jednoznačně nevyplývá.

61. Užitečnější je v tomto ohledu nařízení (EU) č. 1308/2013. Podle něj je jatečně upravené tělo u skotu a ovcí celé tělo poraženého zvířete po jeho vykrvení, vykolení a stažení z kůže, u prasat je to tělo poraženého, vykrveného a vykoleného prasete, celé nebo rozdělené středem. Z ustanovení týkajících se obchodní úpravy jatečně upravených těl vyplývá, že u skotu a ovcí se odstraňuje hlava a nohy, vnitřnosti a pohlavní orgány, a u prasat jazyk, štětiny, spárky, pohlavní orgány, plstní sádlo, ledviny a bránice.

62. Přitom je nezbytné zdůraznit dvě skutečnosti.

63. Zaprvé při vydání původní právní úpravy o povolení jatek podle práva životního prostředí ve směrnici 96/61 platila definice směrnice 64/433 ve znění směrnice 91/497. Je proto nezbytné vycházet z toho, že legislativní proces se řídil tímto chápáním výrazu.

64. Zadruhé vývoj německého znění právní úpravy povinnosti mít povolení ve směrnici o průmyslových emisích ukazuje význam pojmů použitých v ustanoveních o porážce. Směrnice 96/61 totiž nepoužívala, jako definice ve směrnici 64/433 ve znění směrnice 91/497, výraz „Schlachtkörper“ („jatečně upravené tělo“), nýbrž výraz „Tierkörper“ („jateční tělo“). Ten byl až v dnes platné směrnici o průmyslových emisích nahrazen výrazem „Schachtkörper“ („jatečně upravené tělo“), který se používá i v novějších ustanoveních upravujících porážku.

65. Definice ustanovení o porážce navíc odpovídají ustanovením úvodu k příloze I směrnice o průmyslových emisích, zdůrazňovaným Komisí, podle nichž jsou prahové hodnoty přílohy obecně udávány ve vztahu k výrobním kapacitám, tedy k objemu vyrobeného produktu. Je pravda, že to neplatí pro všechny typy zařízení, ale přinejmenším pro jatka z jeho znění vyplývá, že se týká výroby.

66. Podle dostupných informací tak dotčený hospodářský sektor vychází z toho, že jatečně upravenými těly jsou chápány zpracovaná těla zvířat po odstranění jejich podstatných částí. Vyplývá to z informací poskytnutých orgány Flander, Spojeného království a Německa, které jsou zdokumentovány v žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce. Především ale referenční dokument o nejlepší dostupné technice pro jatka, který Komise vydala ještě podle čl. 16 odst. 2 směrnice 96/61, obsahuje tabulku, podle které je hmotnost jatečně upravených těl („carcase weight“) v mnoha členských státech podstatně nižší než živá váha („live weight“)²².

²² – Evropská komise, *Reference Document on Best Available Techniques in the Slaughterhouses and Animal By-products Industries* (květen 2005), tabulka 1.3 (s. 6 a 7).

67. Přihlédnutí k tomuto legitimnímu očekávání praxe při výkladu bodu 6.4 písm. a) přílohy I směrnice o průmyslových emisích ostatně zaručuje předvídatelnost a určitost ustanovení trestního práva²³, která – jako ve věci v původním řízení – navazují na povinnost mít povolení.

68. Pod jatečně upraveným tělem je tedy nezbytné chápat tělo poraženého zvířete po opracování, tedy po dalších krocích zpracování.

69. Definice ustanovení o porážce se ale shodují pouze s ohledem na vykolení a vykrvení usmrčených zvířat. Dnes platná ustanovení přílohy IV nařízení (EU) č. 1308/2013 se liší zejména ohledně kůže a hlavy. U skotu a ovcí se obojí odstraní, u prasat naopak nikoliv. Definice ve směrnici 64/433 ve znění směrnice 91/497 naproti tomu mezi těmito dvěma druhy ještě nerozlišovala.

70. Je třeba vycházet z toho, že ustanovení přílohy IV nařízení (EU) č. 1308/2013 platná dnes – a v období předmětném během vnitrostátního řízení – převzala nebo přinejmenším ovlivnila vývoj chápání tohoto výrazu v dotčeném hospodářském sektoru. Výraz „jatečně upravené tělo“ ve smyslu bodu 6.4 písm. a) přílohy I směrnice o průmyslových emisích by proto měl být vykládán podle definic výrazu jatečně upravené tělo a ustanovení o obchodní úpravě podle přílohy IV nařízení (EU) č. 1308/2013.

71. Naproti tomu nelze zohlednění živé váhy opřít o to, že existují jazykové verze, ve kterých směrnice o průmyslových emisích používá jiné výrazy než ustanovení o porážce. To se již v původní směrnici 96/61 týkalo nizozemské²⁴ a švédské²⁵ jazykové verze a dnes navíc bulharské²⁶, české²⁷, maďarské²⁸, slovinské²⁹ a slovenské³⁰ jazykové verze.

72. Tyto odlišné jazykové verze sice v zásadě rozšiřují prostor pro výklad a podtrhují zejména význam celkové systematiky a účelu právní úpravy³¹.

73. Systematická souvislost, zejména s ohledem na produkci a souvislost s chápáním v hospodářském odvětví porážky, ovšem hovoří právě pro to, aby kapacita byla určována na základě hmotnosti dále zpracovaných zabitých zvířat.

74. Tuto systematickou souvislost nevyvrací ani to, že cíle směrnice o průmyslových emisích, totiž vyloučení nebo snížení dopadů na životní prostředí, hovoří spíše pro to, aby se vycházelo z živé váhy poražených zvířat.

²³ – Viz rozsudek ze dne 5. prosince 2017, M. A. S. a M. B. (C-42/17, EU:C:2017:936, body 51 až 56 a zde citovaná judikatura).

²⁴ – „Geslachte dieren“ (poražená zvířata) místo „karkas“ (mrtvé tělo zvířete) v ustanoveních upravujících porážku. Výraz „karkas“ ovšem nizozemská jazyková verze používá v bodě 6.5 přílohy I směrnice o průmyslových emisích ohledně zařízení na odstraňování mrtvých těl zvířat.

²⁵ – „Slaktvikt“ (jateční hmotnost) místo „slaktkropp“ (jatečně upravené tělo) v ustanoveních o porážce.

²⁶ – „групно месо“ (maso mrtvých těl zvířat) místo „Кланичен труп“ (poražená těla zvířat) v ustanoveních o porážce.

²⁷ – „Kapacita porážky“ místo „jatečně upraveným tělem“ v ustanoveních o porážce.

²⁸ – „Vágóhidak tevékenysége“ (činnosti jatek) místo „hasított test“ (rozdělené tělo) v ustanoveních o porážce.

²⁹ – „Zmogljivostjo zakola“ (kapacita porážky) místo „Trup“ (mrtvé tělo zvířete) v ustanoveních o porážce.

³⁰ – „Kapacita spracovania zabitých zvierat“ (kapacita zpracování zabitých zvířat) místo „jatočné telo“ (jatečně upravené tělo) v ustanoveních o porážce.

³¹ – Rozsudky ze dne 27. října 1977, Bouchereau (30/77, EU:C:1977:172, body 13 a 14), ze dne 26. ledna 2021, Hessischer Rundfunk (C-422/19 a C-423/19, EU:C:2021:63, bod 65), a ze dne 17. ledna 2023, Španělsko v. Komise (C-632/20 P, EU:C:2023:28, body 40 až 42).

75. Je pravda, že účel směrnice je vymezen široce, a brání proto úzkému výkladu³². Rovněž souvislost mezi dopady procesu porážky na životní prostředí a živou vahou je užší než souvislost s vahou vyrobeného produktu. Jsou to totiž právě části odstraněné z jatečně upravených těl, které případně nejsou žádoucí a stávají se odpadem. Definice v ustanoveních o porážce tyto případné dopady na životní prostředí přirozeně nezohledňují, protože neslouží ochraně životního prostředí, nýbrž upravují hygienické podmínky jatek a organizaci trhu³³.

76. To ovšem nevylučuje, že normotvůrce při stanovení prahové hodnoty pro povinnost mít povolení rovněž vzal v úvahu, že u jatečně upravených těl vzniká rovněž určité množství částí těla, které musí být odstraněny a nejsou součástí váhy jatečně upraveného těla. Toto množství a s tím spojené dopady na životní prostředí totiž lze odhadnout na základě zkušeností a může ovlivnit stanovení prahové hodnoty.

77. Jak ostatně tvrdí Komise, tento výklad pojmu „jatečně upravené tělo“ nebrání členským státům, aby při provádění směrnice o průmyslových emisích rozšířily povinnost mít povolení tím, že prahovou hodnotu vztáhnou k živé váze jatečných zvířat³⁴ nebo stanoví nižší prahovou hodnotu. Jednalo by se totiž o přísnější ochranná opatření, která jsou podle článku 193 SFEU přípustná. Společnost Moesgaard Meat ovšem tvrdí, že Dánsko takovouto přísnější právní úpravu nepřijalo.

78. Odpověď na první otázku proto musí znít, že výraz „jatečně upravené tělo“ ve smyslu bodu 6.4 písm. a) přílohy I směrnice o průmyslových emisích musí být vykládán podle definic výrazu „jatečně upravené tělo“ a ustanovení o obchodní úpravě podle přílohy IV nařízení (EU) č. 1308/2013.

V. Závěry

79. Navrhuji tedy Soudnímu dvoru, aby na žádost o rozhodnutí o předběžné otázce odpověděl následovně:

- „1) Při použití bodu 6.4 písm. a) přílohy I směrnice 2010/75/EU o průmyslových emisích musí být kapacita zařízení posuzována na základě fyzických, technických nebo právních omezení, která jsou pro ni určující. Pokud skutečná produkce zařízení, pro které nejprve nebylo vydáno povolení, později překročí předpokládanou kapacitu a použitelnou prahovou hodnotu, musí být provozovateli uložena povinnost neprodleně uvědomit příslušný orgán, který musí přijmout další nezbytná opatření.
- 2) Denní kapacita zařízení ve smyslu bodu 6.4 písm. a) přílohy I směrnice 2010/75 musí být stanovena na základě maximální produkce, které lze dosáhnout během 24 hodin s přihlédnutím k fyzickým, technickým nebo právním omezením všech částí zařízení.

³² – Rozsudky ze dne 22. ledna 2009, Association nationale pour la protection des eaux et rivières a Association OABA (C-473/07, EU:C:2009:30, bod 27), a ze dne 15. prosince 2011, Møller (C-585/10, EU:C:2011:847, bod 31).

³³ – Viz rozsudek ze dne 15. prosince 2011, Møller (C-585/10, EU:C:2011:847, bod 37).

³⁴ – Tak například Německo v bodě 7.2.1 Vierte Verordnung zur Durchführung des Bundesimmissionsschutzgesetzes (čtvrté nařízení, kterým se provádí spolkový zákon o ochraně před imisemi, „4. BImSchV“) (Verordnung über genehmigungsbedürftige Anlagen [nařízení o zařízeních vyžadujících povolení] – 4. BImSchV, vyhláška ze dne 31. května 2017, Bundesgesetzblatt I, s. 1440; ve znění nařízení ze dne 12. ledna 2021, Bundesgesetzblatt I, s. 69).

- 3) Výraz ‚jatečně upravené tělo‘ ve smyslu bodu 6.4 písm. a) přílohy I směrnice 2010/75 musí být vykládán podle definic výrazu ‚jatečně upravené tělo‘ a ustanovení o obchodní úpravě podle přílohy IV nařízení (EU) č. 1308/2013 o společné organizaci trhů se zemědělskými produkty.“